

ת"פ 15766/11/10 - מדינת ישראל נגד מחמוד אגבאריה, פהים רישק

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 15766-11-10 מדינת ישראל נ' אגבאריה ואח' 02 ספטמבר 2014
בפני כב' השופט יצחק שמעוני, שופט בכיר

בעניין:

מדינת ישראל
ע"פ פרקליטות מחוז ירושלים
נגד
1. מחמוד אגבאריה
ע"פ ב"כ עוה"ד עבד דראושה
2. פהים רישק (ניתן גז"ד)

המאשימה
הנאשמים

החלטה (נאשם 1)

1. הנאשם, תושב ירושלים יליד שנת 1966, הורשע על פי הודאתו בעבירות של זיוף מסמך וניסיון לקבלת דבר במרמה, לפי סעיפים 418 סיפא ו-415 סיפא לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

הודאת הנאשם ניתנה במסגרת הסדר טיעון לפיו תוקן כתב האישום והוסכם בין הצדדים, כי ישלח לשירות המבחן להכנת תסקיר בעניינו, המאשימה תגביל עצמה בטיעוניה למאסר על תנאי, קנס ו-50 שעות של"צ, והסניגור יהיה חופשי בטיעונו.

2. מכתב האישום המתוקן עולה, כי ביום 11.5.94 הגישה נסרין רישק, אשת נאשם 2 (שעניינו הסתיים) בקשה לאיחוד משפחות עבור בן זוגה, הנאשם 2 יליד חברון. הבקשה הוגשה ללשכת משרד הפנים במזרח ירושלים. במסגרת הבקשה טענו נסרין והנאשם 2 בכזב, כי הם מתגוררים מזה מספר שנים בשכירות בשכונת שועפאט בירושלים, בבית השייך לקרוב משפחה, עומר רישק.

ביום 24.12.02 הגיעו נסרין ונאשם 2 ללשכת משרד הפנים ורואיינו ע"י פקיד הלשכה, גיא ברהום. בתום הראיון עלה חשד אצל הפקיד, כי נסרין והנאשם 2 אינם דוברי אמת באשר למקום המגורים, ועל כן דרש מהם להמציא עד ליום 26.12.02 מסמכים להוכחת טענתם, מאומתים בתצהיר עורך דין.

ביום 26.12.02 התייצב הנאשם 2 בלשכת משרד הפנים, והמציא לפקיד תצהיר עצמי, לפיו הוא מתגורר בשכירות בביתו של המשכיר מזה שנים. התצהיר אומת על-ידי נאשם 1, שהוא עורך דין במקצועו.

הפקיד לא הסתפק בתצהיר עצמי, ודרש תצהיר של המשכיר, לעניין השכרת הדירה.

בשלב זה, זייפו הנאשמים מסמך, הנחזה להיות תצהירו של המשכיר, המאשר בחתימת ידו, כי השכיר לנסרין ולנאשם 2 דירה משנת 1995. נאשם 2 זייף את חתימתו של המשכיר, ונאשם 1 אימת בכזב, בחתימת ידו

ובחותמת עורך דין, כי פגש במשרדו ברח' אלזהרה את המשכיר, אשר זיהה עצמו ע"י תעודת זהות, והזהירו על אמיתות תוכן תצהירו (להלן: "התצהיר המזויף").

כעבור שעתיים שב נאשם 2 עם התצהיר המזויף ללשכת משרד הפנים, ומסר אותו לפקיד, כאשר הוא טוען בכזב, כי זהו תצהירו של המשכיר אשר חתם עליו בסמוך לבניין הלשכה. בעודם מדברים, הגיע נאשם 1 אל הפקיד, ואף הוא אישר בכזב, כי פגש במשכיר והחתימו על התצהיר.

הנאשמים זייפו תצהיר כאמור, וטענו טענות כזב בפני פקיד הלשכה, כאשר למעשה עומר רישק מעולם לא השכיר דירה לנשרין או לנאשם 2, ובמועד בו חתם על התצהיר, כטענת הנאשמים, היה מאושפז בבית חולים. בנוסף, ציינו הנאשמים בתצהיר המזויף מספר תעודת זהות שגוי של המשכיר.

במעשיו האמורים, זייף הנאשם מסמך וניסה לקבל באמצעותו דבר בנסיבות מחמירות.

3. בהתאם להסדר הטיעון, ערך שירות המבחן תסקיר בעניינו של הנאשם מיום 29.6.14.

מהתסקיר עולה, כי הנאשם, נשוי ואב ל-4 ילדים, עו"ד בעל משרד משרד פרטי מזה 18 שנה, העוסק לרוב בתחום איחוד משפחות, לא הורשע מעולם בעבירה פלילית.

ביחס לעבירה, טען הנאשם בפני קצינת המבחן, כי נתן בנאשם 2 אמון מלא ולא חשד שהאמור בתצהיר אינו אמת. הוא ניסה למזער את חלקו בעבירה והטיל חלק מהאחריות על הנאשם 2. קצינת המבחן התרשמה, כי ניסיונו להתנער מהאחריות קשור לתפיסתו את חומרת העבירה ומשמעותה כלפיו, ובהמשך לקח אחריות מלאה על מעשהו.

נוכח תחושות קשות של בושה וחרטה שביטא הנאשם ביחס לעבירה לאור עיסוקו במשפטים, חלוף הזמן מאז ביצוע העבירה, והפגיעה במעמדו ובעבודתו, המליצה קצינת המבחן לבטל את הרשעתו בדיון ולהטיל עליו עונש של ביצוע שירות לתועלת הציבור בהיקף של 100 שעות.

4. ביום 3.7.14 טענו ב"כ הצדדים טיעוניהם לעונש. ב"כ המאשימה טענה, כי הנאשם ביצע סדרה של פעולות שהתגבשו לעבירות בהן הורשע, ולא בחתימה בודדת.

הנאשם פגע במעשיו בערכים יסודיים של כיבוד שלטון החוק, שמירה על הסדר הציבורי, פגיעה בבטחון המדינה, שכן קבלת מעמד אותו ביקש הנאשם 2 להשיג, טומנת בחובה זכויות רבות, יכולת כניסה לישראל ושהייה בה בנסיבות שיש בהן כדי לסכן את בטחון המדינה.

לשיטת המאשימה, רף הענישה התחתון הראוי במקרה זה הינו מאסר שירוצה בעבודות שירות, אולם נוכח חלוף 12 שנים מיום ביצוע העבירות, המתחם נע בין מאסר על תנאי, קנס ושל"צ לבין שישה חודשי מאסר בפועל. בנסיבות אלה, יש לטעמה למקם את הנאשם ברף התחתון של מתחם הענישה.

לעניין הרשעת הנאשם, סברה המאשימה, כי אין לשקול אי הרשעה. לשיטתה, על פי הפסיקה החד משמעית, אי הרשעת עבריינים בגירים תהיה רק בנסיבות יוצאות דופן, בהן אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מההרשעה

לבין חומרת העבירה. בענייננו, לא הוכח שכך הוא. הנאשם ביצע את העבירה תוך ניצול מעמדו כעו"ד ולא הוכח שהפגיעה בו תהיה כה חמורה. על פי חוק לשכת עורכי הדין, הנאשם עשוי לשאת בשורה של עונשים, כגון: אזהרה, נזיפה, קנס והשעייה לתקופה קצובה, כך שלא בטוח שבמידה שירשע, תשלל לגמרי פרנסתו כעורך דין.

5. מנגד, טען הסנגור, כי הנאשם חתם ואישר את התצהיר מהטעם שבינו ובין הנאשם 2 הייתה היכרות מוקדמת. הנאשם 2 הינו אדם משכיל, רוקח במקצועו אשר ביקש איחוד משפחות והנאשם נכנע ללחציו.

הנאשם יצא מתוך נקודת הנחה כי הנאשם 2 דובר אמת ואכן שכר נכס מהמשכיר ולא הייתה במעשיו כל כוונה לנצל או לפגוע במאן דהוא.

לשיטתו, חלוף 12 שנה מביצוע המעשה ועד להרשעת הנאשם, מצדיק לאמץ את המלצת שירות המבחן ולהימנע מהרשעתו.

הנאשם הוא עורך דין משנת 1995 ולמעט מקרה זה, מעולם לא מעד. הנאשם משרת את הציבור ואת לקוחותיו נאמנה, קיבל אחריות על מעשיו, הוא אדם נורמטיבי לחלוטין ולהליכים המשפטיים נגדו הייתה השפעה אפקטיבית ביותר.

עוד ציין הסניגור, כי לנאשם 2 הייתה אשרת שהייה בישראל, כך שהטענה שבמעשיו סיכן הנאשם את בטחון הציבור שגויה לחלוטין.

6. בדיון מיום 3.7.14 הביע הנאשם חרטה על מעשיו. לדבריו, שגה כאשר נתן אמון בנאשם 2. הוא התנצל ואמר שייטכן שהרשעתו תגרום להשעייתו או פסילתו מעיסוק בעריכת דין ותסב לו נזק בלתי הפיך. עוד הוסיף, כי למד את הלקח והתחייב שלא ישוב מלבצע מעשה שכזה בעתיד.

7. כידוע, כלל הוא שבית המשפט יימנע מהרשעתו של נאשם רק במקרים חריגים, שבהם באיזון בין האינטרס הציבורי לבין הנזק שייגרם לנאשם גוברים שיקולי הפרט (ר' ע"פ 2669/00 **מדינת ישראל נ' פלוני**, פד"י נד(3) 685, 690; ע"פ 2083/96 **כתב נ' מדינת ישראל**, פ"ד נב(3) 337, 342). ואולם, במצבים קיצוניים וחריגים, כאשר עלול להיווצר פער בלתי נסבל בין עוצמת הפגיעה של ההרשעה הפלילית בנאשם לבין תועלתה של ההרשעה לאינטרס הציבורי-חברתי הכללי, נתון בידי בית המשפט הכוח להחליט, כי חרף אשמתו של הנאשם, הוא לא יורשע בדיון (ר' דברי כב' השופטת א' פרוקצ'יה בע"א 9893/06 **לאופר נ' מדינת ישראל**, פורסם בנבו).

בין יתר השיקולים ששקלו בתי המשפט באיזון האינטרסים הנדרש לשאלת הימנעות מהרשעה, יוחס משקל משמעותי לשיהיו וחלוף הזמן ממועד ביצוע העבירה ועד הגשת כתב אישום וסיום ההליכים המשפטיים בעניינו של הנאשם (ר' לעניין זה פסיקת בית המשפט העליון בע"פ 111/14 **פלוני נ' מדינת ישראל**, פסק דינה של כב'

השופטת ד' ברק-ארז, מיום 1.4.2014 וכן פסק הדין בע"פ 39711-10-13 **מדינת ישראל נ ג דשטיין**, בבית המשפט המחוזי בירושלים, מיום 20.11.2013 מפי כב' השופטים א' כהן, מ' הכהן וע' שחם).

בפסק דין זה נקבע באופן חד משמעי כי איחור של 4 שנים בהגשת כתב אישום הינו פרק זמן ארוך ביותר, מבלי שניתן הסבר של ממש לאיחור המהותי בו נגועה הגשת כתב אישום.

במקרה שלפנינו מדובר ב-12 שנים מאז ביצוע העבירה ו-8 שנים של איחור בהגשת כתב האישום, שלכל הדעות מדובר באיחור מהותי שלגביו לא ניתן כל הסבר על ידי ב"כ המאשימה.

8. אכן, מעשיו של הנאשם חמורים. הנאשם ניצל את עיסוקו כעורך דין, הפר את האמון שניתן בו כמי שאמון על שמירת החוק. הנאשם לא הסתפק בזיוף החתימה והצהרה כי המצהיר חתם בפניו, אלא טרח והגיע לפקיד משרד הפנים והצהיר בפניו כי מדובר בחתימת אמת.

מאידך, לא ניתן להתעלם מכך שעבור הנאשם העוסק במקצוע עריכת הדין, מדובר בעבירה יחידה ובמעידה חד פעמית. הנאשם לא ביצע עבירות כלשהן בזמן שחלף מאז, במשך 12 שנה והוא ללא כל עבר פלילי.

סבורני, כי ההליך המשפטי הותיר חותמו בנאשם, אשר חש בושה, חרטה וצער בעקבות העבירה וההליך הפלילי שנוהל. כך גם עולה מתסקיר שירות המבחן, מדברי הנאשם ומההתרשמות הבלתי אמצעית של בית המשפט. הנאשם לקח אחריות על מעשיו, הבין והפנים את חומרת העבירה.

9. שקלתי בכובד ראש את מאזן השיקולים לחובת הנאשם ולזכותו. שוכנעתי, כי במקרה זה מכריע את הכף השיקול של השיהוי הניכר בהגשת כתב האישום. מאז ביצע הנאשם את העבירה ביום 24.12.02, ועד אשר הוגש כתב האישום לבסוף ב-5.10.10, חלפו 8 שנים ומכאן ועד לתום ההליך בבית המשפט בספטמבר 2014, חלפו 12 שנים.

השיהוי המשמעותי והמהותי בהגשת כתב אישום, 8 שנים לאחר שהנאשם עבר את העבירה, בלא שהמאשימה סיפקה הסבר מניח את הדעת לפשר העיכוב החמור, מכריע את הכף בענייננו. שיהוי שכזה מותיר כל נאשם באשר הוא, תלוי "בין שמיים לארץ" במשך כמה שנים, ובמיוחד עבור הנאשם בענייננו- אשר מטה לחמו מוטל בספק וכן מכרסם בטענה של האינטרס הציבורי שנפגע המצריך ענישה מרתיעה.

בהצטרף שיהוי זה ליתר השיקולים המובאים לעיל לזכותו של הנאשם והמלצת שירות המבחן, מוכרעת כף המאזנים במקרה זה להימנעות מהרשעת הנאשם.

בנוסף, עמדה לנגד עיני בית המשפט העובדה כי בהסכמת המאשימה, נגזר על נאשם 2, שחלקו בעבירות גדול יותר, עונש של מאסר על תנאי וקנס כספי בלבד. משכך, על בית המשפט להביא עובדה זו במכלול השיקולים בעניינו של הנאשם שלפנינו.

10. נוכח כל האמור לעיל, אני מקבל את המלצת שירות המבחן ואת טיעוני הסנגור ומבטל את הכרעת הדין שניתנה בעניינו ונמנע מהרשעתו.

אשר לעונש - הנאשם יבצע שירות לתועלת הציבור בהיקף של 100 שעות בהתאם לתכנית שתוגש על ידי שירות המבחן תוך 30 יום.

בנוסף, ישלם הנאשם קנס בסך 5,000 ₪ או מאסר של 30 יום תחתיו. הקנס ישולם ב-5 תשלומים שווים החל מיום 1.10.14 ובכל 1 לחודש שלאחריו.

העתק מהחלטה זו יישלח לשירות המבחן.

הודע על זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום מהיום.

ניתנה היום, ז' באלול תשע"ד, 2.9.14, במעמד ב"כ המאשימה מתמחה ענאן איוב, הנאשם וב"כ עו"ד מוחמד אברהים.